

Door het havenbedrijf is het rapport 'Voortgangsrapportage Herijkte Havenvisie 2024' opgesteld.

Een belangrijk onderdeel van het rapport is gericht op de klimaatdoelstellingen – iets waar zowel de Gemeente Rotterdam als het Havenbedrijf zich aan heeft geconformeerd. Waarom is er nu vooral gefocust op de Energietransitie en 'Business As Usual'.

Vanuit mijn expertise is daarom het rapport voorzien van een aantal notities, aantekeningen en kritische vragen die hieronder zijn opgeschreven.

(P. v. Veen – namens XR)

Inleiding (pagina 5)

Wat is de reden dat er geen gebruik is gemaakt van de volgende bronnen mede gezien de (klimaat) actualiteit:

1. **NIOZ** (Royal Netherlands Institute for Sea Research) / **PBL** (Planbureau voor de Leefomgeving)
2. **Fit For 55**:

=> **Waarom zijn daar geen doelen van opgenomen in het rapport ?**

(<https://europadecentraal.nl/europese-commissie-presenteert-fit-for-55-pakket/>)

1. Grote Schepen 2030:

=> **Waarom zijn daar geen over opgenomen** (EU richtlijn 2023/959) (<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>) ?

2. **Klimaat akkoord** of maatregelenpakket **Urgenda**
3. ETS-2 (vanaf 2027) ! (<https://www.emissieautoriteit.nl/onderwerpen/algemeen-ets-2>)

'Toonaangevende bedrijven investeren hier in de meest moderne faciliteiten. Nauwe samenwerking tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen leidt tot een hoogwaardige arbeidsmarkt, goede leefomgeving en uitstekende bereikbaarheid'

⇒ **Kunt u hier CONCRETE projecten bij noemen met daadwerkelijke Toekomstige Resultaten?**

Wanneer U over de Europaweg en door het havengebied rijdt ziet u voornamelijk:

- Nieuwe **oliedepots** en bijbehorende faciliteiten zoals laad- en loscapaciteit (valt dit onder de noemer 'investeren in moderne faciliteiten') en

- **Meer** asfalt en verbindingswegen voor fossiele vervoersmiddelen.

⇒ - De dagelijkse verkeersopstoppingen en files geven geen blijk van een **'Uitmuntende Bereikbaarheid'**.

Statusupdate - Doelstellingen (pagina 7)

Wordt met de titel van het hoofdstuk wel een (ambitieuze) **DOEL** uitgesproken ?
Meetdoelstellingen => Dit is afhankelijk van wat er gemeten wordt.

Huidige situatie ? => Wat Je Niet Meet Dat Je Niet Weet

⇒ Voorbeeld Methaan / Benzeen / NOx ?

⇒ Nu wordt alleen (niet frequent) gemeten op Benzeen / NOx / PM10 / PM2,5.

⇒ **NIET** op de emissies die extra bijdragen aan klimaatverandering zoals **Methaan**. Dit komt m.n. vrij bij de op- en overslag (verlading) van o.a. LNG en productieprocessen in het Europoort-Botlek gebied.

Belangrijke Activiteiten en Resultaten (pagina 9)

Energietransitie:

1. Hoeveel wordt DAADWERKELIJK opgewekt / omgezet naar **Waterstof**. Dat zou mogelijk een prognose hebben van 4 – 10 %.
 - Is het op te wekken vermogen voor 100% bestemd voor opwekking van energie voor raffinage en productie ten gunste en gemaakt van Fossiele producten?
2. **Hoe Groen** is de waterstof die in het Rotterdamse wordt geproduceerd ?
 - En hoeveel **MILJARDEN** aan installaties, voorzieningen en kostbare ruime wordt er de komende jaren in geïnvesteerd? Dit komt enkel ten bate van het laten doordraaien van **Fossiele (=eindig en schadelijk voor het klimaat) bedrijfsprocessen**.
 - Waarom wordt niet gekozen voor investeringen in **Klimaatresistente productie faciliteiten** Welke Impact hebben één (of meerdere?) **Ammoniak** Plant(s) op de omgeving & regio (claim op aanwezige Biodiversiteit & Externe (omgevings-) Veiligheid.
 - Wat is er gebeurd met de Risico benaderingen met betrekking tot het **Basisnet** spoor? Ondanks de prognose dat er opgeschaald wordt m.b.t. transporten van brandbare (LNG/H2) en toxische (Ammoniak) gassen.

Resultaten – (pagina 11 - 12)

Onder nummer **20** en **21**

- ⇒ Wat houdt dit concreet in ? Heeft dat iets te maken met Innovatieve Bedrijven boven de Oude bestaande Industrie?
- ⇒ Er wordt 2030 – 2050 genoemd. Dat is Te Laat in het kader van het Klimaatakkoord en de Urgentie (**TE LAAT !!**)
- ⇒ Dit komt TE LAAT om de zogenaamd 'Tipping Points' te voorkomen
 - https://www.esa.int/Applications/Observing_the_Earth/Space_for_our_climate/Understanding_climate_tipping_points#:~:text=According%20to%20the%20Intergovernmental%20Panel,

Uitdagingen (pagina 14)

- ⇒ Waarom is dit hoofdstuk aangeduid als 'Uitdagingen' ?
 - Waarom is niet gekozen voor URGENTIE ?
- ⇒ Waar is het eerlijke verhaal over de impact van de ongeremde 'groei & welvaart' in de Rotterdamse haven?
- ⇒ **Uitdagingen** => Die kunnen ook worden gelezen als **KANSEN**
- ⇒ Wordt er vooral ingezet op Rendementen?
 - Korte termijn en op Extern gewin gericht=> Investeren & Rendement
- ⇒ Waar is de 'Klimaat Bestendigheid' / Klimaat adaptatie?
- ⇒ 2030: Uit de prognoses ziet het er niet naar uit dat 2030 gehaald gaat worden.
- ⇒ Huidige Industrie: blijft die gewoon emissies opleveren na 2030 / na 2050 / na 2100 ?
- ⇒ Wat wordt verstaan onder 'dat de haven er **GOED** voor staat' ?
Is het alleen **goed** voor de (korte termijn?) **Investeerders**, of is het ook (op lange termijn) goed voor de **Regio** met maatschappelijke een **duurzame benefits** ?

Met de zin: 'Forse uitdagingen die soms ook impact hebben na 2030'..

Hoezo SOMS ?

- ⇒ Is dat niet SMART te formuleren ?

Uitdagingen – Economische transitie (pagina 15)

Wat is er aan AMBITIE met betrekking tot een SUSTAINABLE ECONOMY ??

Is dat UBERHAUPT WEL EEN ISSUE in de Visie van het Havenbedrijf ?

Uitdagingen – Social transitie (pagina 16)

1) Klimaat REchtvaardigheid('SDG-Goals').

- ⇒ Waarom is dat geen onderdeel meer van de **Voortgangsrapportage Herijkte Havenvisie 2024** zoals in de **Havenvisie 2022** wel het geval was ?
- ⇒ Hoe gaat een **Sociale Transitie** vorm worden gegeven wanneer fossiele industrieën gaan afschalen ?
- ⇒ Wat wordt het scenario wanneer er Niet (Tijdig) wordt geanticipeerd op het Afschakelen van **Fossiele** bedrijven & vervoer-modaliteiten?
- ⇒ Hoe wordt voorgesorteerd op de **Uit Te faseren Fossiele Industrie**.
- ⇒ Hoe wordt rekening gehouden met zgn. 'Sterfhuiskonstructies' voor (en door) de huidige gevestigde bedrijven (m.n. Internationale Investeerders) die niet in NL zitten en geen binding hebben met de regio (Rotterdam/Nederland/Europa?) .

Uitdagingen Attractieve Regio (pagina 17-18)

- ⇒ Waarom wordt er geen openheid gegeven over de trage ontwikkelingen ?
- ⇒ Hoe Attractief is uiteindelijk de havenregio Rotterdam ?

<https://www.rijnmond.nl/nieuws/1720700/rotterdam-ziet-energietransitie-vastlopen-en-stuurt-brandbrief-naar-kabinet>

Nb. => Waar blijven de CONCRETE ACTIES en HARDE AFSPRAKEN

- ⇒ Hoe wordt in gezet op Vervoer en Mobiliteitsvormen zoals:
Voorstellen zouden mogelijk kunnen gaan over:
 - OV Hub's in de havengebiede
 - Inzet duurzaam busvervoer
 - Inzet Waterbussen

Uitdagingen Attractieve Regio (pagina 17-18)

Wat is de status van de natuurlijke omgeving / recreatie en natuurherstel in de Stadsregio ?
Is de term BIODIVERSITEIT wel bekend ?

=>>

Verder zijn er t.a.v. de **Voortgangsrapportage Herijkte Havenvisie 2024** nog de volgende belangrijke zaken:

Waarom is het zgn. **PARIJS AKKOORD 2015** geen onderdeel van een Visie document ?
Dit geldt ook voor het **KLIMAAT AKKOORD** en de **FIT for 55** vanuit de European Green Deal ?

<https://kpmg.com/xx/en/home/insights/2021/11/the-european-green-deal-and-fit-for-55.html#:~:text=On%2014%20July%202021%2C%20the,least%2055%20percent%20by%202030>

Uitdagingen – Uitdagingen in het Kort (pagina 19)

In het overzicht ontbreken een aantal belangrijke onderwerpen zoals:

- ⇒ Waar is METHAAN in het overzicht ?
- ⇒ ZZS & CMR stoffen: ontbreekt
- ⇒ Substances Of High Concern: ontbreekt
- ⇒ Waar is SCOPE-3
- ⇒ Versnelde afbouw Grote uitstoters

- ⇒ Wat wordt er strategisch gedaan aan Klimaat Adaptatie voor de Stadsregio Rotterdam-Rijnmond (en aangrenzende regio's ?) wanneer het toch niet gaat lukken (kustregio's & langs de grote rivieren ?).
- ⇒ Waarom maakt KLIMAATTRANSITIE geen onderdeel uit van de TAARTDIAGRAM ?

Uitdagingen – We hebben elkaar nodig (pagina 20)

Hoe zit het dan met de overige bewoners van de haven- en stadsregio ?

In het Ontwikkelperspectief wordt alleen ingezet op:

- ⇒ Hoe wordt omgaan met toekomstig ruimtegebrek;
- ⇒ Omgevingsveiligheid & ruimtelijke ontwikkelingen;
- ⇒ Synergie haven en stad in relatie tot de transitie van de haven (wat houdt dat in ?) Alleen met Energie Transitie worden de doelen niet gehaald).
- ⇒ Ammoniak en H2 import: alleen in relatie tot omgevingsveiligheid.
- ⇒ Waar is het onderdeel over Klimaatverantwoordelijkheid (Maatschappelijke verantwoording en gezamenlijk doel Bestuur & Bedrijfsleven ?)
- ⇒ Klimaatrechtvaardigheid op andere (neokoloniale) wingebieden zoals ontbossing ten gunste van Bio-energiecentrales en winning schalieolie en LNG.
- ⇒ Waar is het NET-ZERO en ZERO Emissie Vraagstuk ?
- ⇒ De-carbonisatie van de Industrie. Waar is dat te vinden ?

Conclusie – (pagina 22)

Wat is de Sociale bestendigheid en Cohesie wanneer de Olie/Kolen/Gas industrie wegvalt ?

- ⇒ In 2016 had de gemeente Spijkenisse (v.m.) / Nissewaard hier zelfs een Mini-Congres over georganiseerd. Dan zou de gemeente namelijk met een groot sociaal probleem te maken krijgen.
- ⇒ Waar is dan het ECHTE KLIMAAT gebleven ?
- ⇒ Zonder een beschermd een duurzaam klimaat GEEN economische klimaat ? Wie gaat er dan nog investeren in een rampgebied dat niet heeft voorgesorteerd op het gebied van adaptatie en aansluiting op de nieuwe duurzame en innovatieve industrie en mobiliteit ?
- ⇒ Wat zijn de Toekomstbestendige Ambities
- ⇒ De Duurzame Potenties van de Haven van Rotterdam en de regio worden niet benoemd.

Waar zijn dan de Concrete maatregelen in het Visie Rapport ?

Rotterdam gaat dan de boot missen op Europees of mondiaal gebied.

- FIT for 55 ?

- Duurzame en Toekomst-bestendige Productie ?

Bijlage 6.2 (pagina 25)

Waar is de lokale productie - Boost voor:

- 1) RE-USE Industrie en
- 2) Duurzame Grondstoffen HUB
- 3) Groene Banen
- 4) De-Growth / Stabilisatie in plaats van 'onbegrensde groei'

Bijlage – 6.3 De-Carbonisatie HIC (pagina 26)

Hoe zit het met de achtergrond van deze Info ?

Kan het zijn dat daarbij een aantal cruciale bronnen zijn vergeten ?

Ps. Nadere info is ook te vinden op:

<https://ce.nl/publicaties/upstream-en-transportemissies-van-geïmporteerde-ruwe-aardolie/www.co2emissiefactoren.nl>

<https://www.gov.uk/government/publications/greenhouse-gas-reporting-conversion-factors-2022>

⇒ Ps. Nadere info is ook te vinden op:

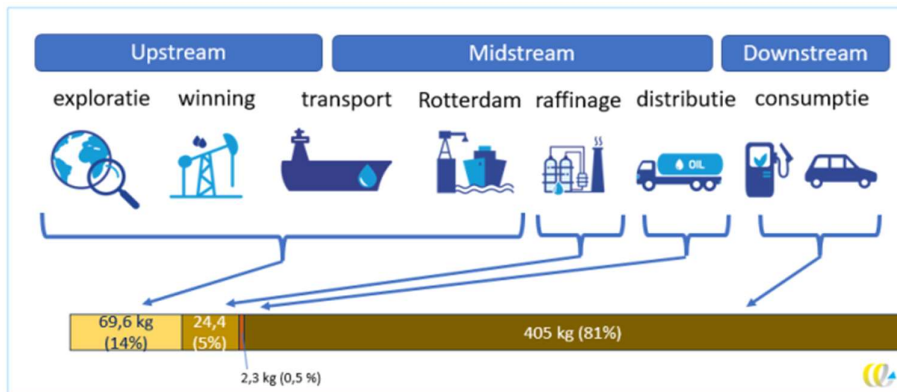
<https://ce.nl/publicaties/upstream-en-transportemissies-van-geïmporteerde-ruwe-aardolie/www.co2emissiefactoren.nl>

<https://www.gov.uk/government/publications/greenhouse-gas-reporting-conversion-factors-2022>

SCOPE 3:

Bij het daadwerkelijk maken van stappen en concreet bij te dragen aan de reductie van CO₂ wordt niet ingegaan op het onderwerp **SCOPE 3**. Waarom heeft het Havenbedrijf dat niet meegenomen ?

Figuur 15 - Uitstoot per onderdeel van de aardolieketen, in kg CO₂-eq. per vat ruwe olie. De cijfers voor upstream en transport, raffinage en distributie zijn berekend in dit onderzoek, de uitstoot die vrijkomt bij verbranding van het eindproduct is gebaseerd op IEA (2023b). Distributie berekend met CE Delft (2020).

(bron: CE – Delft)

Bijlage 6.6 – Veiligheid (pagina 29)

Wat is de status ten aanzien van het **Basisnet (Weg-Water-Spoor)** waar al jaren over is onderhandeld en gesteggeld ? Wat voor impact heeft dat ten aanzien van de Omgevingsveiligheid en kwetsbare woongebieden ?

Bijlage 6.7 – Luchtkwaliteit (pagina 30)

⇒ Hoe verhouden zich de Luchtkwaliteitsnormen zich tot de WHO en RIVM normen ?? Operationeel ligt de taak nu bij de Havenmeester.

Vraag: Hoe onafhankelijk worden nu de metingen uitgevoerd?

Hoe verhoudt zich dat tot het afschalen van mobiele metingen in het havengebied door de havendienst ? (recent bericht op Rijnmond.NL)

Bijlage 6.8 – Positie Rotterdamse Haven (pagina 31)

Het betreft d intenties van de onderstaande opgenomen tekst:

*De doelstelling...wordt opnieuw behaald. // Aantrekkelijkheid & Concurrentievermogen. // de goede verkrijgbaarheid van LNG. Nergens is die zo hoog als in Rotterdam. In de Aantrekkelijkheidsrangschikking is onder mee meegewogen in hoeverre havensteden **HINDER (?)** ondervinden van Politieke Maatregelen (!) en komt Rotterdam uit de bus als havenstad met de **SOEPELSTE OVERHEIDSREGELS TER WERELD** en een goede publieke-private samenwerking.*

De Overtuiging van XR m.b.t. bovenstaande passage in het Visie Rapport is dat dit:

- Een gebrek is aan Visie, gebrek aan Respect voor de Leefomgeving en is daarmee aan te merken als Roekeloos Beleid.
- Dient daarmee niet het Publieke Belang
- Een Korte (economische) termijn visie aangeeft

- Enkel ingezet wordt op korte termijn economie en bedrijfsactiviteiten